

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Бориса ГРІНЧЕНКА

Кафедра української літератури і компаративістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА:
СУЧАСНИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС
В КРАЇНАХ СХОДУ**

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.06 Східні мови і літератури

Освітня програма: мова і література (китайська),
мова і література (японська)

Освітній рівень: другий (магістерський)

Інститут філології

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>1058/17</u>	
(підпис)	(прізвище, ініціали)
« <u> </u> »	20 <u> </u> р.

2017 – 2018 навчальний рік

Робоча програма «Актуальні проблеми літературознавства: Сучасний літературний процес в країнах Сходу» для студентів спеціальності 035 Філологія. Спеціалізація: 035.06 Східні мови і літератури за освітньою програмою мова і література (китайська), мова і література (японська). Освітній рівень: другий (магістерський) 2017 року – 23 с.

Розробник: **Луцюк М.В.**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури і компаративістики.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури і компаративістики

Протокол від 30 серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри української літератури і компаративістики.

_____(Бровко О. О.)

Структура програми типова.

Години відповідають навчальному плану

Заступник директора Інституту філології
з науково-методичної та навчальної роботи

_____(Заяць Л.І.)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни.	8
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I.</i>	9
<i>Змістовий модуль II.</i>	10
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Сучасний літературний процес в країнах Сходу».....	11
V. Плани семінарських занять.	12
VI. Завдання для самостійної роботи.	15
VII. Система поточного та підсумкового контролю.	16
VIII. Методи навчання.	19
IX. Методичне забезпечення курсу.	20
X. Контрольні питання з дисципліни	20
XI. Рекомендована література	
Основна.	21
Додаткова.	21

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Актуальні проблеми літературознавства: Сучасний літературний процес в країнах Сходу» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою української літератури і компаративістики на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 035 Філологія, спеціалізація 035.06 «Східні мови і літератури», освітня програма: мова і література китайська, японська відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинні опанувати студенти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Актуальні проблеми літературознавства: Сучасний літературний процес в країнах Сходу», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Художня культура сучасного східного суспільства багатогранний феномен, у якому складно переплетені традиції і новація. Суттєвими перешкодами в розумінні специфіки художньої культури (літератури) Сходу є не тільки мовні бар'єри, але й особливості етнопсихології східних народів, і оригінальність форм їхнього мистецтва. При цьому не слід забувати, що, що східне мистецтво – невід'ємна частина світової культури. Особливо важливим вивчення східного мистецтва є для майбутніх фахівців-сходознавців.

Розвиток літератури в країнах Далекого Сходу проходить у руслі загальних тенденцій розвитку світової літератури. Головні фактори, що впливають на літературний процес: глобалізація у всіх сферах суспільного життя, технічний прогрес, формування глобальної мережі Інтернет, розвиток засобів масової комунікації, «мережеве» суспільство, стирання меж між національними культурами, зближення Сходу і Заходу. Спостерігається значне збільшення обсягу перекладів далекосхідної літератури на мови світу

(в тому числі й на українську).

Пропонований курс знайомить з творами Далекого Сходу і актуальними проблемами сучасного мистецтва кінця XX – першої чверті XXI століття, що дозволить глибше зрозуміти світ східних цивілізацій.

Курс «Актуальні проблеми літературознавства: Сучасний літературний процес в країнах Сходу» покликаний формувати теоретичну базу спеціаліста з східних мов, тому **метою** його вивчення є оволодіння студентами сучасною літературою далекосхідного регіону (китайською та японською), основними закономірностями становлення і розвитку літературних тенденцій, їх періодизації і типологічної характеристики, їх взаємозв'язків і взаємовпливів.

Головне **завдання** курсу полягає в тому, щоб дати загальні уявлення про проблеми розвитку жанрів і стилістичної еволюції провідних літературних тенденцій, діяльності головних шкіл і напрямів.

Завданнями курсу є :

- формування знань про головні літературні течії, напрями, школи сучасного етапу розвитку східних літератур (китайської та японської);
- засвоєння методики співставлення жанрових систем і окремих жанрів китайської і японської літератур;
- формування умінь виявляти видові особливості корпусу літературно-художніх джерел, що вивчаються, ;
- формування умінь і навичок порівняльного аналізу за хронологічним і родієвим принципами.

Міжпредметні зв'язки. «Актуальні проблеми літературознавства: Сучасний літературний процес в країнах Сходу» є підсумковим курсом до фахових літературознавчих дисциплін – «Вступ до літературознавства», «Література Стародавнього Сходу» «Світова література». При цьому використовуються поняття філософії, естетики, психології.

Під час семінарських занять та самостійної роботи студенти **набувають комплекс умінь і навичок:**

Вимоги до знань студентів

Студент повинен знати :

- основні терміни сучасного східного (китайського і японського) літературознавства;
- основні етапи розвитку сучасного східного художнього письма та головні тенденції його розвитку;
- особливості літератури (літературної творчості) як соціального інституту та її роль у формуванні громадської думки східного суспільства;
- специфіку літературної творчості далекосхідного регіону на сучасному етапі:
- найбільш значних авторів і етапні твори китайської і японської літератур.

Вимоги до умінь і навичок студентів.

Студент повинен вміти:

- аналізувати літературознавчі поняття східного регіону в системі різних загальнонаукових парадигм;
- співставляти жанрові системи та окремі жанри східних літератур з літературою країн Заходу;
- використовувати надбані знання в практиці міжкультурної комунікації;
- застосовувати отримані знання в практиці перекладу.

Дана програма розрахована на викладання курсу в першому семестрі другого року навчання магістрів спеціальності 035 Філологія. Спеціалізація: 035.06 Східні мови і літератури. Освітня програма: мова і література (китайська), мова і література (японська).

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 60 год., із них 12 год. – лекції, 12 год. – семінарські заняття, 32 год. – самостійна робота, 4 год. – модульний контроль, 2 год. – залік.

Вивчення студентами навчальної дисципліни завершується складанням заліку.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: Актуальні проблеми літературознавства: Сучасний літературний процес в країнах Сходу

Курс:	Спеціальність, спеціалізація, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>2 кредити</i> Змістові модулі: <i>2 модулі</i> Загальний обсяг дисципліни (години): <i>60 години</i> Тижневих годин: <i>2 год.</i>	035 Філологія Спеціалізація: 035.06 «Східні мови і літератури» (переклад включно) Освітня програма: мова і література (китайська), мова і література (японська). Освітній рівень: другий (магістерський)	Нормативна Рік підготовки: 1. Семестр: 3 Аудиторні заняття: 24 години, з них: Лекції (теоретична підготовка): 12 годин Семінарські заняття: 12 годин Модульні контрольні роботи: 4 години Самостійна робота: 32 години Вид контролю: залік

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семинарських	Самостійна робота	Підсумковий контроль	
Змістовий модуль І Китайська література к. XX – поч. XXI ст.								
1	«Міська» та «сільська» проза к. XX ст.			2	2	4		
2	Історична та псевдоісторична проза к. XX – поч. XXI ст. Мемуарна проза.			2	2	6		
3	Жіноча та «молодіжна» проза к. XX – поч. XXI ст.			2	2	6		
Модульна контрольна робота							2	
Разом		30	12	6	6	16	2	
Змістовий модуль ІІ Японська література к. XX – поч. XXI ст.								
4	Постмодерні тенденції в японській літературі на помежів'ї XX-XXI ст.			2	2	6		
5	Особистість і суспільство в романістиці к. XX – поч. XXI ст. Тема ошуканого покоління.			2	2	4		
6	«Легка» проза к. XX – поч. XXI ст.			2	2	6		
Модульна контрольна робота							2	
Разом		30	12	6	6	16	2	
Разом за два модулі		60	24	12	12	32	4	

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Китайська література к. XX – поч. XXI ст.

Лекція I. «Міська» та «сільська» проза к. XX ст. – 2 год.

«Міська» проза, її тематика і проблематика. Проза 80-х – 90-х років – оповідання і повісті Су Туна: повісті Лу Веньфу. «Проза мегаполісу» кінця XX – початку XXI століття.

Тематика і проблематика сучасної «сільської» прози. Особливості побудови сюжету в прозі Цзя Пінва. Село у зображенні Мо Яня.

Література: 2, 3, 4, 7, 9, 11, 12, 15, 17, 18

Лекція II. Історична та псевдоісторична проза к. XX – поч. XXI ст.

Мемуарна проза. – 2 год.

Історичні і псевдоісторичні романи, повісті, оповідання. «Лицарські романи» II пол. XX ст. Буддійські мотиви в оповіданнях Сюй Сяобінь. «Моє імператорське життя» Су Туна як зразок псевдоісторичного роману. Відображення подій поч. XX ст. у прозі XXI ст. «Культурна революція» і доля інтелігенції (Ге Фей, Лі Говень, Фен Цзицай, Чжан Сяньлян).

Форми організації повісткування в мемуарній літературі. Щоденник як жанр літератури. Глобальні суспільні події у жанрі щоденника (Цзян Цзилун). Епістолярний жанр і поступова втрата його актуальності в літературі. «Щоденник» і «лист» як вставні елементи в творах великої форми. Розвиток жанру «записок» з 30-х років XX ст. дотепер (Ші Кан).

Література: 2, 3, 4, 9, 11, 13, 15, 16, 17, 18

Лекція III. Жіноча та «молодіжна» проза к. XX – поч. XXI ст. – 2 год.

Тенденції розвитку сучасної жіночої прози (Чжан Цзе, Те Нін, Сюй Кунь).

Постмодернізм як головний напрям «молодіжної прози». Вплив західної літератури (Мянь Мянь). Особливості стилістики молодіжної прози. Особливості мережевої літератури. Творчість китайських письменників, що пишуть англійською і французькою. Традиційні теми і мотиви в «іншомовній» китайській літературі к. XX – поч. XXI ст.

Література: 2, 3, 4, 9, 11, 14, 17, 18, 19, 20

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Японська література к. XX – поч. XXI ст.

Лекція IV. Постмодерні тенденції в японській літературі на помежів'ї XX-XXI ст. – 2 год.

Головні тенденції розвитку літератури останніх десятиліть XX ст. Літературний спадок Місіма Юкіо (особливості світосприйняття, естетизм за межею етики).

Постмодерністські тенденції в японській літературі на межі XX- XXI століть. Розпливчатість меж поміж масовою та елітарною літературою.

Література: 1, 5, 6, 8, 10.

Лекція V. Особистість і суспільство в романістиці к. XX – поч. XXI ст.

Тема ошуканого покоління. – 2 год.

Проблема співвідношення особистості і суспільства. Співставлення прози Абе Кобо і А. Камю, Ж.-П. Сартра, Ф. Кафки. Тема самотності у Абе Кобо, особливості художнього методу письменника.

Тема ошуканого покоління. Проблематика і художні особливості прози Ое Кендзабуро.

Література: 1, 5, 6, 8, 10.

Лекція VI. «Легка» проза к. XX – поч. XXI ст. – 2 год.

Особливості суспільної свідомості японців к. XX – поч. XXI ст. «Легка» проза. Творчість Харукі Муракамі в контексті сучасної світової літератури. Творчість Ген'їтіро Такахасі.

Розвиток жіночої прози (Анна Огіно, Банана Йосімото).

Література: 1, 5, 6, 8, 10.

IV. Навчально-методична карта дисципліни
 «Актуальні проблеми літературознавства:
 Сучасний літературний процес в країнах Сходу»
 лекційні – 12 год., семінарські – 12 год.,
 модульний контроль – 4 год.,
 самостійна робота – 32 год.

Тиждень	I-II	III- IV	V-VII	VIII-IX	X-XI	XII-X IV
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Китайська література к. XX – поч. XXI ст.			Японська література к. XX – поч. XXI ст.		
Кількість балів за модуль	86 балів			86 балів		
Лекції	1	2	3	4	5	6
Дати						
Теми лекцій	«Міська» та «сільська» проза к. XX ст. 1 б.	Історична та псевдоісторична проза к. XX – поч. XXI ст. Мемуарна проза. 1б.	Жіноча та «молодіжна» проза к. XX – поч. XXI ст. 1 б.	Постмодерні тенденції на межі XX-XXI ст. 1б.	Особистість і суспільство в романістиці к. XX – поч. XXI ст. 1б.	«Легка» проза к. XX – поч. XXI ст. 1 б.
Теми семінарських занять	«Міська» та «сільська» проза к. XX ст. 11 б.	Історична та псевдоісторична проза к. XX – поч. XXI ст. Мемуарна проза. 11б.	Жіноча та «молодіжна» проза к. XX – поч. XXI ст. 11 б.	Постмодерні тенденції на межі XX-XXI ст. 11б.	Особистість і суспільство в романістиці к. XX – поч. XXI ст. 11б.	«Легка» проза к. XX – поч. XXI ст. 11 б.
Самостійна робота	4 год. 5 б.	6 год. 10 б.	6 год. 10 б.	6 год. 10 б.	4 год. 5 б.	6 год. 10 б.
Види поточного контролю	МКР 1 (25 балів)			МКР 2 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Залік					

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I

Китайська література к. XX – поч. XXI ст.

Семінарське заняття 1. «Міська» та «сільська» проза к. XX ст. – 2 год.

1. «Міська» проза, її тематика і проблематика.
2. Проза 80-х – 90-х років – оповідання і повісті Су Туна.
3. Повісті Лу Веньфу.
4. «Проза мегаполісу» кінця XX – початку XXI століття.
5. Тематика і проблематика сучасної «сільської» прози.
6. Особливості побудови сюжету в прозі Цзя Пінва.
7. Село у зображенні Мо Яня.

Література:

1. Безносков Д. Усталость от истории // Новый мир. – 2015. – № 2.
2. Взлетающий феникс: Современная китайская проза. – М.: Изд-во МГУ, 1995.
3. Делюсин Л.П. Китай в поисках путей развития. – М., 2004.
4. Желуховцев А. Н. На распутье: Китайская литература сегодня // Литературное обозрение. – М., 1991.
5. Желуховцев А. Н. Новые достижения современной китайской литературы // Общество и государство в Китае. – М., 2005.
6. Китайская литература Нового времени. – Казань: Казанский университет, 2014.
7. Урусов В. Нові тенденції в китайській літературі на початку XXI століття // Китайська цивілізація: традиції та сучасність. – К., 2007.
8. Хузиятова Н. К. Мо Янь // Духовная культура Китая (энциклопедия). В 6 т. Т. 3. Литература. Язык и письменность. – М.: Вост. лит. 2008. – С. 360.

Семінарське заняття 2. Історична та псевдоісторична проза к. XX – поч. XXI ст. Мемуарна проза. – 2 год.

1. Історичні і псевдоісторичні романи, повісті, оповідання.
2. «Лицарські романи» II пол. XX ст.
3. Буддійські мотиви в оповіданнях Сюй Сяобін.
4. «Моє імператорське життя» Су Туна як зразок псевдоісторичного роману.
5. «Культурна революція» і доля інтелігенції (Ге Фей, Лі Говень, Фен Цзицай, Чжан Сяньлян).
6. Глобальні суспільні події у жанрі щоденника (Цзян Цзилун).
7. Розвиток жанру «записок» з 30-х років XX ст. дотепер (Ші Кан).

Література:

1. Взлетающий феникс: Современная китайская проза. – М.: Изд-во МГУ, 1995.
2. Делюсин Л.П. Китай в поисках путей развития. – М., 2004.
3. Желуховцев А. Н. На распутье: Китайская литература сегодня // Литературное обозрение. – М., 1991.
4. Желуховцев А. Н. Новые достижения современной китайской литературы // Общество и государство в Китае. – М., 2005.
5. Китай и окрестности: Мифология, фольклор, литература / Orientalia et Classica: Труды Института восточных культур и античности. – М., 2007.

6. Котова Р.И. Политический климат и культура Китая на рубеже 90-х годов // От закрытого общества к открытому миру. – М., 1995.
7. Китайская литература Нового времени. – Казань: Казанский университет, 2014.
8. Урусов В. Нові тенденції в китайській літературі на початку XXI століття // Китайська цивілізація: традиції та сучасність.– К., 2007.

Семінарське заняття 3. Жіноча та «молодіжна» проза к. XX – поч. XXI ст. – 2 год.

1. Тенденції розвитку сучасної жіночої прози (Чжан Цзе, Те Нін, Сюй Кунь).
2. Постмодернізм як головний напрям «молодіжної прози». Вплив західної літератури (Мянь Мянь).
3. Особливості стилістики молодіжної прози. Особливості мережевої літератури.
4. Традиційні теми і мотиви в «іншомовній» китайській літературі к. XX – поч. XXI ст.

Література:

9. Взлетающий феникс: Современная китайская проза. – М.: Изд-во МГУ, 1995.
10. Делюсин Л.П. Китай в поисках путей развития. – М., 2004.
11. Желоховцев А. Н. На распутье: Китайская литература сегодня // Литературное обозрение. – М., 1991.
12. Желоховцев А. Н. Новые достижения современной китайской литературы // Общество и государство в Китае. – М., 2005.
13. Китай и окрестности: Мифология, фольклор, литература / Orientalia et Classica: Труды Института восточных культур и античности. – М., 2007.
14. Котова Р.И. Политический климат и культура Китая на рубеже 90-х годов // От закрытого общества к открытому миру. – М., 1995.
15. Китайская литература Нового времени. – Казань: Казанский университет, 2014.
16. Мажурина К.В. Тема «женского сознания» в творчестве Чжан Цзе.// Общество и государство в Китае (XXX научная конференция). – М., 2000.
17. Мажурина К.В. *Нюйсин саньвэнь* как самостоятельный феномен в рамках эссеистики китайских писательниц // Общество и государство в Китае (XXXI научная конференция). – М., 2001.
18. Урусов В. Нові тенденції в китайській літературі на початку XXI століття // Китайська цивілізація: традиції та сучасність.– К., 2007.

Змістовий модуль II

Японська література к. XX – поч. XXI ст.

Семінарське заняття 4. Постмодерні тенденції в японській літературі на помежів'ї XX-XXI ст. – 2 год.

1. Головні тенденції розвитку літератури останніх десятиліть XX ст.
2. Літературний спадок Місіма Юкіо (особливості світосприйняття, естетизм за межею етики).
3. Постмодерністські тенденції в японській літературі на межі XX- XXI століть. Розпливчатість меж поміж масовою та елітарною літературою.

Література:

1. Аппиньянези Р. Доклад Юкио Мисимы императору.. – М.: АСТ, 2005.
2. Григорьева Т.П. Японская литература XX в. Размышления о традиции и современности. – М., 1993.
3. Конрад Н.И. Японская литература в образцах и очерках. – М., 1991.
4. Конрад Н.И. Японская литература: От "Кодзики" до Токутоми. – М., 1994.
5. Рехо К. Современный японский роман. – М., 1997.
6. Чхартишвили Г. Невыносимая тяжесть легкости: (Японская проза в конце века) // "Иностранная литература". 1993, N 5.

Семінарське заняття 5. Особистість і суспільство в романістиці к. XX – поч. XXI ст. Тема ошуканого покоління. – 2 год.

1. Проблема співвідношення особистості і суспільства.
2. Тема самотності у Абе Кобо, особливості художнього методу письменника.
3. Тема ошуканого покоління. Проблематика і художні особливості прози Ое Кендзабуро.

Література:

1. Григорьева Т.П. Японская литература XX в. Размышления о традиции и современности. – М., 1993.
2. Конрад Н.И. Японская литература в образцах и очерках. – М., 1991.
3. Конрад Н.И. Японская литература: От "Кодзики" до Токутоми. – М., 1994.
4. Рехо К. Современный японский роман. – М., 1997.
5. Хузиятова Е.Т. Романы Оэ Кэндзабуро «Личный опыт» и «Футбол 1860 года»: личность в мифологическом пространстве // Известия Восточного института Дальневосточного государственного университета. – 2003. – С. 166-177.
6. Чхартишвили Г. Невыносимая тяжесть легкости: (Японская проза в конце века) // "Иностранная литература". 1993, N 5.

Семінарське заняття 6. «Легка» проза к. XX – поч. XXI ст. – 2 год.

1. Особливості суспільної свідомості японців к. XX – поч. XXI ст.
2. «Легка» проза. Творчість Харукі Муракамі в контексті сучасної світової літератури.
3. Творчість Ген'їтіро Такахасі.
4. Розвиток жіночої прози (Анна Огіно, Банана Йосімото).

Література:

1. Григорьева Т.П. Японская литература XX в. Размышления о традиции и современности. – М., 1993.
2. Конрад Н.И. Японская литература в образцах и очерках. – М., 1991.
3. Конрад Н.И. Японская литература: От "Кодзики" до Токутоми. – М., 1994.
4. Рехо К. Современный японский роман. – М., 1997.
5. Рубин Д. Харуки Мураками и музыка слов / Перевод с англ. – М., 2005.
6. Чхартишвили Г. Невыносимая тяжесть легкости: (Японская проза в конце века) // "Иностранная литература". 1993, N 5.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I

Китайська література к. XX – поч. XXI ст.

Тема 1. «Міська» та «сільська» проза к. XX ст. – 4 год.

Проаналізуйте будь-який твір сучасної китайської літератури на міську чи сільську тематику. За якими ознаками його можна віднести до цього гатунку письменства?

Тема 2. Історична та псевдоісторична проза к. XX – поч. XXI ст. Мемуарна проза – 6 год.

Проаналізуйте твір будь-якого автора сучасної масової літератури на історичну тематику. Які риси ідіостилу в нього можна виділити? В чому, на вашу думку, секрет його популярності?

Тема 3. Жіноча та «молодіжна» проза к. XX – поч. XXI ст. – 6 год.

Проаналізуйте твір китайського сучасного автора (на ваш вибір) на молодіжну тематику (твір, що піднімає жіноче питання). Які стильові ознаки аналізованого твору ви можете вирізнити?

Змістовий модуль II

Японська література к. XX – поч. XXI ст.

Тема 4. Постмодерні тенденції в японській літературі на помежів'ї XX-XXI ст. – 6 год.

Порівняйте твір японського автора-постмодерніста з європейським представником цього напрямку, визначте контрасти і аналогії.

Тема 5. Особистість і суспільство в романістиці к. XX – поч. XXI ст. Тема ошуканого покоління – 4 год.

Проаналізуйте твір сучасного японського автора на соціальну тематику. Визначте головну проблематику.

Тема 6. «Легка» проза к. XX – поч. XXI ст. – 6 год.

Проаналізуйте один з романів Х. Муракамі, схарактеризуйте ідіостиль автора.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль І. Китайська література к. XX – поч. XXI ст.			
Тема 1. «Міська» та «сільська» проза к. XX ст. – 4 год.	Семінарське заняття	5	I-II
Тема 2. Історична та псевдоісторична проза к. XX – поч. XXI ст. Мемуарна проза. – 6 год.	Семінарське заняття	10	III- IV
Тема 3. Жіноча та «молодіжна» проза к. XX – поч. XXI ст. – 6 год.	Семінарське заняття	10	V -VII
Змістовий модуль II. Японська література к. XX – поч. XXI ст.			
Тема 4. Постмодерні тенденції в японській літературі на помежів'ї XX-XXI ст. – 6 год.	Семінарське заняття	10	VIII-IX
Тема 5. Особистість і суспільство в романістиці к. XX – поч. XXI ст. Тема ошуканого покоління. – 4 год.	Семінарське заняття	5	X-XI
Тема 6. «Легка» проза к. XX – поч. XXI ст. – 6 год.	Семінарське заняття	10	XII-XIV
Разом: 32 години		50	

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Актуальні проблеми літературознавства: Сучасний літературний процес в країнах Сходу» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 7.1, табл. 7.2.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	6	6
2.	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	6	6
3.	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	10	5	50
4.	Робота на практичному занятті, в т.ч. доповідь, дискусія, виступ, повідомлення	10	6	60
6.	Модульна контрольна робота	25	2	50
максимальна кількість балів 172				

Коефіцієнт: $172:100=1,72$

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 7.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок

C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 7.3.

Таблиця 7.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет

	вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.
--	--

Кожний модуль включає бали за поточну роботу Студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація.
- *Творчі:* виконання творчих завдань (реалізація поставленого творчого завдання).

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі, творчі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з науково-теоретичними джерелами; виконання індивідуальних навчальних та творчих завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт);
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни "Теорія й практика літературної творчості".

X. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

8. «Міська» проза, її тематика і проблематика.
9. Проза 80-х – 90-х років – оповідання і повісті Су Туна.
10. Повісті Лу Веньфу.
11. «Проза мегаполісу» кінця XX – початку XXI століття.
12. Тематика і проблематика сучасної «сільської» прози.
13. Особливості побудови сюжету в прозі Цзя Пінва.
14. Село у зображенні Мо Яня.
15. Історичні і псевдоісторичні романи, повісті, оповідання.
16. «Лицарські романи» II пол. XX ст.
17. Буддійські мотиви в оповіданнях Сюй Сяобін.
18. «Моє імператорське життя» Су Туна як зразок псевдоісторичного роману.
19. «Культурна революція» і доля інтелігенції (Ге Фей, Лі Говень, Фен Цзицай, Чжан Сяньлян).
20. Глобальні суспільні події у жанрі щоденника (Цзян Цзилун).
21. Розвиток жанру «записок» з 30-х років XX ст. дотепер (Ші Кан).
22. Тенденції розвитку сучасної жіночої прози (Чжан Цзе, Те Нін, Сюй Кунь).
23. Постмодернізм як головний напрям «молодіжної прози». Вплив західної літератури (Мянь Мянь).
24. Особливості стилістики молодіжної прози. Особливості мережевої літератури.
25. Традиційні теми і мотиви в «іншомовній» китайській літературі к. XX – поч. XXI ст.
26. Головні тенденції розвитку японської літератури останніх десятиліть XX ст.
27. Літературний спадок Місіма Юкіо (особливості світосприйняття, естетизм за межею етики).
28. Постмодерністські тенденції в японській літературі на межі XX-XXI століть. Розпливчатість меж поміж масовою та елітарною літературою.
29. Проблема співвідношення особистості і суспільства.
30. Тема самотності у Абе Кобо, особливості художнього методу письменника.

- 31.Тема ошуканого покоління. Проблематика і художні особливості прози Ое Кендзабуро.
- 32.Особливості суспільної свідомості японців к. ХХ – поч. ХХІ ст.
- 33.«Легка» проза. Творчість Харукі Муракамі в контексті сучасної світової літератури.
- 34.Творчість Ген'їтіро Такахасі.
- 35.Розвиток жіночої прози (Анна Огіно, Банана Йосімото).

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Григорьева Т.П. Японская литература ХХ в. Размышления о традиции и современности. – М., 1993.
2. Желуховцев А. Н. На распутье: Китайская литература сегодня // Литературное обозрение. – М., 1991.
3. Желуховцев А. Н. Новые достижения современной китайской литературы // Общество и государство в Китае. – М., 2005.
4. Китайская литература Нового времени. – Казань: Казанский университет, 2014.
5. Конрад Н.И. Японская литература в образцах и очерках. – М., 1991.
6. Конрад Н.И. Японская литература: От "Кодзики" до Токутоми. – М., 1994.
7. Поэзия и проза Китая ХХ века: О прошлом – для будущего. – М.: Центрполиграф, 2002.
8. Рехо К. Современный японский роман. – М., 1997.
9. Урусов В. Нові тенденції в китайській літературі на початку ХХІ століття // Китайська цивілізація: традиції та сучасність.– К., 2007.
10. Чхартишвили Г. Невыносимая тяжесть легкости: (Японская проза в конце века) // "Иностранная литература". 1993, N 5.

Додаткова

- 11.Взлетающий феникс: Современная китайская проза. – М.: Изд-во МГУ, 1995.
- 12.Виноградова Н. А. Искусство стран Дальнего Востока. – М.: Искусство, 1979.
- 13.Воскресенский Д.Н. Соединивший в своем искусстве Восток и Запад (о творчестве Нобелевского лауреата Гао Синцзяня: 1980-1990-е годы) // Восток-Запад: Историко-литературный альманах. – М., 2009.
- 14.Делюсин Л.П. Китай в поисках путей развития. – М., 2004.
- 15.Духовная культура Китая: Энциклопедия / Гл. ред. М.Л.Титаренко. – Т. 5. – М., 2006.

16. Китай и окрестности: Мифология, фольклор, литература / *Orientalia et Classica*: Труды Института восточных культур и античности. – М., 2007.
17. Котова Р.И. Политический климат и культура Китая на рубеже 90-х годов // От закрытого общества к открытому миру. – М., 1995.
18. Литература и искусство КНР / В.Ф. Сорокин, Н.Е. Боровская, И.В. Гайда и др. – М.: Наука, 1999.
19. Мажурина К.В. Тема «женского сознания» в творчестве Чжан Цзе. // Общество и государство в Китае (XXX научная конференция). – М., 2000.
20. Мажурина К.В. *Нюйсин саньвэнь* как самостоятельный феномен в рамках эссеистики китайских писательниц // Общество и государство в Китае (XXXI научная конференция). – М., 2001.